

Bredero Mavo

Programma van toetsing en afsluiting (PTA)

Mavo leerjaar 4 - zij-instroom

Cohort 2021-2023

Programma van toetsing en afsluiting
(PTA)

Bredero Mavo

*Leerjaar 4 – zij-instroom
MAVO
Cohort 2021-2022*

Voorwoord

Programma van Toetsing en Afsluiting Bredero Mavo;

Cohort 2021-2022 (zij-instroom). Dit betekent dat dit PTA geldt voor de leerlingen die in het schooljaar 2021-2022 instromen in klas 4 mavo.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA); hierin is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de Schoolexamens en lesstof, de wijze waarop getoetst wordt, alsmede de beoordeling en weging van het resultaat.

Dit PTA kan niet los worden gezien van het Examenreglement VMBO-t. Zowel het PTA als het Examenreglement zijn wettelijke documenten. Deze zijn ook te vinden op de website www.brederomavo.nl.

In dit PTA zijn alle Schoolexamens (SE) dikgedrukt om inzichtelijk te maken in welke periode een Schoolexamen plaats vindt, of en hoe deze herkansbaar is. Alle Schoolexamens zijn onderdeel van het Schoolexamendossier. In groen zijn de extra onderdelen per vak aangegeven. Hiervoor maak je samen met de docent een afspraak om dit te maken of af te ronden.

Het cijfer fR is het rapportcijfer van de vierde klas voor ieder vak. Dit betekent dat alle werken voor het rapport meewegen in het SE-cijfer.

Het schoolexamenrooster is te vinden op de website van de school.

Beste leerling(e),

Voor je ligt het programma van toetsing en afsluiting (PTA) van de Bredero Mavo. Bewaar dit document goed omdat je er in terug kunt vinden op welke wijze het (School)examen in het vierde leerjaar is samengesteld. Je mentor en de vakdocent zullen onderdelen uit dit PTA toelichten, zodat je weet wat er van je verwacht wordt tijdens het (School)examen.

Je vindt in het PTA wanneer welke toetsen worden afgenomen. Je vindt de wijze waarop het cijfer voor het Schoolexamen (SE) is samengesteld en wanneer en onder welke voorwaarden je kunt herkansen. Ook vindt je het verband tussen het Schoolexamen en het Centraal Schriftelijk Examen (CSE).

Het PTA geeft duidelijkheid over de wijze waarop de examenonderdelen worden afgesloten. Indien je vragen hebt over het PTA kun je deze stellen aan de vakdocent, je mentor of één van de teamleiders.

Namens het gehele team van de Bredero Mavo wens ik je veel succes toe!

Mevrouw T. Jegen
Scholiedirecteur Bredero Mavo

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Nederlands	6
Engels	7
Frans	8
aardrijkskunde	9
geschiedenis	10
economie	11
wiskunde	12
biologie	13
nask-1 (natuurkunde)	14
nask-2 (scheikunde)	15
ITTL (Informatietechnologie)	16
tekenen	17
Lichamelijke Opvoeding (LO) - 1	18
Lichamelijke Opvoeding (LO) - 2	19
Loopbaan, Oriëntatie en Beroepsbegeleiding (LOB)	20
Cultureel Kunstzinnige Vorming (CKV)	21
maatschappijleer	22
Rekenen jaar 4 (alleen voor leerlingen zonder wiskunde)	23
Toelichting op dit PTA	24
Algemene toelichting	25
Vakspecifieke toelichtingen	26
Toelichting Nederlands	26
Toelichting Engels	26
Toelichting Frans	27
Toelichting aardrijkskunde	28
Toelichting geschiedenis	28
Toelichting economie	29
Toelichting maatschappijleer	29
Toelichting wiskunde	30
Toelichting biologie	30
Toelichting nask-1 (natuurkunde)	30
Toelichting nask-2 (scheikunde)	30
Toelichting ITTL (Informatietechnologie)	31
Toelichting tekenen	31

Toelichting CKV	32
Toelichting Lichamelijke Opvoeding 1	32
Toelichting Lichamelijke Opvoeding 2	32
Toelichting LOB	32

Nederlands

periode	code(s)	inhoud (vierde klas mavo)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische oefening/handliniaal
I	k8	Fictiedossier: 1 verslag	•		• ¹					•
	k7, v2, v3	SE: Zakelijk schrijven Sollicitatiebrief		•	d1	s	o	50	•	
	k1, k5, v1, v3	Beroepsoriëntatie Pitch + sterkte/zwakteanalyse	•		d2 ²	m	o	15	•	•
II	k3, k6, v3	SE: Zakelijk lezen		•	e1	s	o	100	•	
	k4	SE: Kijk- en luistertoets (CITO)	•		e2	s	g	100	•	
III	k8	Fictiedossier: 1 verslag	•		f1 ¹					•
	k2	SE: Debat	•		f2	s/m		50	•	
		Rapportcijfer Nederlands			fR					
		Examentraining: Lezen, schrijven, oefenexamens met behulp van de examenbundel en het lesboek.								
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
	k6	Zakelijk lezen								
	k7	Zakelijk schrijven								

¹ Het fictiedossier en de PO zijn verplichte onderdelen die met een O, V of G worden beoordeeld en aan het einde van het schooljaar (e2) moeten zijn afgerond.

² Wordt beoordeeld met O, V of G

Engels

periode	code(s)	Inhoud (vierde klas mavo)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische oord./handelinadl.
I	k1, k2, k3	Repetitie 1 Stepping Stones	•		•	s	o/g	50		
	k4, v1	SE: Leesvaardigheid		•	d1	s	o/g	50	•	
	k4, v1	Boeken lezen – leesdossier	•	•	•	s	o/g	20		•
	k2	(lees)werk in de klas	•			s/m				•
II	k1, k2, k3	Repetitie 2 Stepping Stones	•		•	s	o/g	50		
	k6, v4	SE: Spreekvaardigheid	•		e1	m	o/g	15	•	
	k7, v4	SE: Formele brief schrijven	•		e2	s	o	50	•	
	k2	(lees)werk in de klas ²	•			s/m				•
III	k1, k2, k3	Repetitie 3 Stepping Stones	•		•	s	o/g	50		
	k5	SE: Kijk- en luistertoets (CITO)	•		f1	s	g	100	•	
	k1, k2, k3	Stepping Stones (gemiddelde van de 3 repetities)	•		f2 ¹					•
	k4, v1	Leesdossier: gemiddelde van alle gelezen boekjes (ten minste 3 boekjes)	•	•	f3 ²					•
	k4, v1	Boeken lezen – leesdossier	•	•	•	s	o/g	20		•
		Rapportcijfer Engels			fR					
	Examentraining									
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
		Leesvaardigheid								

¹ Stepping Stones: alle gemaakte repetities in periode 1, 2 en 3 vormen samen het gemiddelde cijfer f2.

² Leesdossier: alle gelezen boeken in het schooljaar vormen samen het gemiddelde cijfer f3.

Frans

periode	code(s)	inhoud (vierde klas mavo)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische oefening/handling
I	k1, k2, k3, v3, v5	Repetitie : Grandes Lignes hoofdstuk 9	•	•	• ¹	s	o	50		
	k3	Proefwerk: Examenidroom H5	•		• ²	s	o	30		
	k3, k6, v3	Gespreksdossier 4	•	•	• ³	m	o			
	k7, v4	SE: Schrijfvaardigheid	•		d1	s	o	50	•	
II	k3	Proefwerk: Examenidroom H6	•		• ²	s	o	30		
	k3, k6, v3	Gespreksdossier 5	•	•	e3 ³	m	o			
	k4, v1	SE: Lezen	•	•	e1	s	o	100	•	
	k4, v1	Leesboekje	•	•	e2 ¹	s	o	50		•
III	k5	SE: Kijk- en luistertoets (CITO)	•		f1	s	o	100	•	
	k6	SE: Spreekvaardigheid over het gespreksdossier	•		f4	m	o	20	•	
		Gemiddelde Hoofdstukken			f2 ¹					
		Gemiddelde Examenidroom			f3 ²					
		Rapportcijfer Frans			fR					
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
		Leesvaardigheid								

¹ Zie de toelichting Frans, punt 2.

² Zie de toelichting Frans, punt 2.

³ Het gespreksdossier bestaat uit drie onderdelen wat afgerond wordt met een O/V/G als cijfer e3, afronding is een voorwaarde om deel te nemen aan f4.

aardrijkskunde

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische oog./handelingsd.
I	k1, k2, k3, k4	Weer en Klimaat	•	•						
	v1, v8, v7	Casus weer en klimaat	•	•		s/m				•
	k4	Weer en Klimaat (repetitie)	•	•		s	o/g	50		
	k4	SE: Weer en Klimaat	•	•	d1	s	o/g	10 0	•	
II	k1, k2, k3, k6	Water	•	•						
	v3, v8	Casus water	•	•		s/m				•
	k6	Water (repetitie)	•	•		s	o/g	50		
	k6	SE: Water	•	•	e1	s	o/g	10 0	•	
	k5, k7, k9	SE: Energie, Arm & Rijk, Grenzen en identiteit	•		e2	m	o/g	10 0	•	
	v2, v4, v6, v7	Casus Bronnen (energie), Arm & Rijk, Grenzen en identiteit	•			s/m				•
III	k1, k2, k3, k8	Bevolking en Ruimte (repetitie)	•	•		s	o/g	50		
	v5, v8, v7	Casus bevolking en ruimte	•	•		s/m				•
		Examentraining								
	k8	SE: Bevolking en Ruimte		•	f1	s	o/g	10 0	•	
	k4, k6, k8, v7	SE: mondeling examen (keuze uit één van de drie examenmodules)		•	f2	m	o/g	20	•	
		Rapportcijfer aardrijkskunde			fR					
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
	k4	Weer en Klimaat								
	k6	Water								
	k8	Bevolking en Ruimte								

geschiedenis

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische opdr./handelingsadL
I	k5, k10, k1-k3	Historisch overzicht hoofdstuk 1: 'Staatsinrichting van Nederland' (repetitie)		•						
	k6, k10, k1-k3	SE: Industriële samenleving in Nederland	•		d1	s	o/g	50		
	k1-k3, v7	Praktische opdracht 'Stadswandeling Amsterdam'	•		d2					•
II	k5, k10, k1-k3	SE: Historisch overzicht hoofdstuk 1: 'Staatsinrichting van Nederland'		•	e1	s	o/g	50	•	
	k10, k1-k3, v7	Excursie Berlijn + verslaglegging ¹	•		e2					•
	k4, v1, k1-k3	SE: Indonesië	•		e3	s	o/g	50		
III	k10, v9, k1-k3	SE: Meerkeuzetoets deel I: 'Historisch overzicht vanaf 1900'		•	f1 ²	d ³	g	50	• ⁴	
	k10, v9, k1-k3	SE: Meerkeuzetoets deel II: 'Historisch overzicht vanaf 1900'		•	f1 ²	d ³	g	50	• ⁴	
	k10, v7, v9, k1-k3	SE: 'Historisch overzicht vanaf 1900'		•	f2	m	o/g	30	•	
	k9, k10, k1-k3	SE: Koude oorlog	•		f3	s	o/g	50	•	
		Rapportcijfer geschiedenis			fR					
	Examentraining									
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
	k5	'Staatsinrichting van Nederland'								
	k10	'Historisch overzicht vanaf 1900'								

¹ Indien er niet wordt deelgenomen aan de excursie Berlijn, dient de examenkandidaat een vervangende opdracht te maken.

² Het gemiddelde van deel I en deel II van de meerkeuzetoetsen vormt het cijfer f1.

³ d=digitaal. Het schoolexamen wordt afgenomen op de PC.

⁴ De meerkeuzetoetsen worden als herkansing aangeboden als één toets over de deelttoetsen.

economie

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische oand./handelinaadL
I	k1, k2, k3, k4, k8	Repetitie H1: Consumptie	•	•		s	o/g	50		
	k1, k2, k3, k4, k8	Repetitie H2: Consumptie	•	•		s	o/g	50		
	k1, k2, k3, k4, k8	SE: H1+ H2			d1	s	o/g	50	•	
	v2	Praktische Opdracht economie	•		d2					•
II	k1, k2, k3, k5, k6	Repetitie H3+4: Arbeid en productie	•	•		s	o/g	50		
	k1, k2, k3, k6	Repetitie H5: Overheid en bestuur	•	•		s	o/g	50		
	k1, k2, k3, k5, k6	SE: H3 + H4 + H5			e1	s	o/g	10 0	•	
	k4, k5 k6, k7, k8	SE: H2.1, 2.4, 3.4, 6.1, 6.4	•	•	e2	s	o/g	10 0	•	
III	k1, k2, k3, k6	Repetitie H6: Overheid en bestuur	•	•		s	o/g	50		
	k1, k2, k3, k7	Repetitie H7+8: Internationale ontwikkelingen	•	•		s	o/g	50		
		Belastingen								•
	k1, k2, k3, k6, k7	SE: H6 + H7 + H8			f1	s	o/g	10 0	•	
		Rapportcijfer economie			fR					
		Examentraining								
CSE		CENTRAAL EXAMEN Arbeid en bedrijfsleven/Arbeid en productie/Overheid en bestuur/Internationale ontwikkelingen/Belastingen/Consumptie en consumentenorganisaties/Natuur en milieu								

wiskunde

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische oond./handelinaadL
I	WI/K/1,2,3,4 en WI/V/1	Repetitie H2 Verbanden	•	•		s		50		
	WI/K/1,2,3,4 en WI/V/1	Behandelen H4 Grafieken en vergelijkingen	•	•						
		SE: H2 & H4			d1	s		10 0	•	
II	WI/K/1,2,3,5,6 , V1-5	Repetitie H3 Afstanden en hoeken	•	•		s		50		
	WI/K/1,2,3,5,6, V1	Behandelen H5 Rekenen, meten en schatten	•	•						
	Wi/K1,2,3,7	SE: Informatieverwerking, statistiek	•		e2	s		50	•	
		SE: H3 & H5			e1	s		10 0	•	
III	WI/K/1,2,5,6 en WI/V/1	Repetitie H6&8 Vlakke figuren & Ruimte meetkunde	•	•		s		50		
	WI/K/1,2,3,4 en WI/V/1	Behandelen H7 Verbanden	•	•						
		SE: H6 & H8 & H7			f1	s		10 0	•	
	WI/K1 - 8 en V1-4	PO wiskunde	•		f2					•
		Rapportcijfer wiskunde			fR					
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
		Bijna alle onderdelen die in de les zijn behandeld, de docent legt dit uit.								

biologie

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische opd./handelingdI
I	k1, k2, k3, k6, k12, v3, v4	Thema 1: Planten		•		s	o/g			
	k1, k2, k3, k7, v3, v4	Thema 3: Mens en Milieu	•			s	o/g			
		SE Thema 1 + Thema 3	•	•	d1	s	o/g	100	•	
	k1, k2, k3, k5, k6, k7, v3, v4	SE Praktische Opdracht Thema 2: Ecologie	•	•	d2	s				•
	k1, k2, k3, k12, k13, v3, v4	Thema 3: Erfelijkheid (mavo 3)		•		s	o/g	50		
	k1, k2, k3, k5, k6, k13, v4	SE Thema 4: Ordening en Evolutie (mavo 3)	•	•	e3 ¹	s	o/g	50	•	
II	k1, k2, k3, k9, v3, v4	Thema 5: Gaswisseling		•		s	o/g			
	k1, k2, k3, k9, v3, v4	Thema 6: Transport		•						
		SE Thema 5 + Thema 6		•	e1	s	o/g	100	•	
	k1, k2, k3, k9, v3, v4	SE Praktische Opdracht Hart		•	e2	s		10		•
	k1, k2, k3, k11, v3, v4	Thema 6: Zintuigen (mavo 3)		•		s	o/g	50		
	k1, k2, k3, k8, v3, v4	SE Thema 7: Stevigheid en beweging (mavo3)	•		e3 ¹	s	o/g	50	•	
III	k1, k2, k3, k9, v3, v4	Thema 4: Voeding en vertering		•		s	o/g			
	k1, k2, k3, k9, k10, v1, v3, v4	Thema 7: Opslag, uitscheiding en bescherming	•	•		s	o/g			
		SE Thema 4 + Thema 7	•	•	f1	s	o/g	10	•	
	k1, k2, k3, k12, k13, v3, v4	Thema 2: Voortplanting en Ontwikkeling (mavo 3)		•		s	o/g			
		Rapportcijfer biologie			fR					
	Examentraining									
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
		Bijna alle onderdelen die in de les zijn behandeld, de docent legt dit in de les uit.								

¹ Thema 4+7 (inhaal uit mavo 3) tellen samen als één cijfer.

nask-1 (natuurkunde)

periode	code(s)	inhoud (vierde klas mavo)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische opdr./handelingdL
I	k6	Repetitie H2: Warmte & H3: Energie	•	•		s	o/g	50		
	k5	Behandelen H4: Elektriciteit & H9: Schakelingen	•	•						
	k3, k5, k6	SE: H2+ H3 + H4 + H9		•	d1	s	o/g	100	•	
	k5	Practicum: Elektriciteit		•		s	o/g	100		•
	k1,k2,k3,v3,v4	Praktische Opdracht	•	•	d2	s	o	200		•
	k7, k12	SE: H4: Het weer + H5: Licht (stof uit boek Mavo 3)	•		d3	s	o/g	50	•	
II	k8	Repetitie H5: Geluid	•	•		s	o/g	50		
	k4	Behandelen 7: Stoffen & H8: Materialen	•	•						
	k3, k4, k8	SE: H5 + H7 + H8		•	e1	s	o/g	100	•	
	k10, k11	SE: H7: Materie & H8: Straling (stof uit boek Mavo 3)	•		e2	s	o/g	50	•	
III	k9, v2	Repetitie H1: Krachten & H6: Werktuigen	•	•		s	o/g	50		
	k9, v1	Behandelen H10: Bewegingen & H11: Kracht en beweging								
	k3, k8, k9, v1	SE: H1 + H6 + H10 + H11		•	f1	s	o/g	100	•	
	v2	Practicum: Krachten	•	•		s	o/g	100	•	•
		Rapportcijfer nask-1			fR					
		Examentraining								
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
		Stoffen en materialen, elektrische energie, verbranden en verwarmen, geluid, kracht en veiligheid, veiligheid in het verkeer, constructies								

nask-2 (scheikunde)

periode	code(s)	inhoud (vierde klas mavo) addendum mavo 4/versneld examenjaar 2022	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/ gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische behandelings- aard
I	k1, k2, k3, k4, k5, k9, k10, k11, v1	Repetitie: Hoofdstuk 1 t/m 3	•	•		s	o	50	•	
		SE: Hoofdstuk 1 t/m 3			d1	s	o	100	•	
	k1, k2, k3, k4, v1, v3	SE: Practicum Algemene vaardigheden/aantoning	•	•	d2	s	o/g	100	•	•
II	k1, k2, k3, k4, k5, k7, k9, k10, v1	Repetitie: Hoofdstuk 4 t/m 6	•	•		s	o	50	•	
		SE: Hoofdstuk 4 t/m 6			e1	s	o	100	•	
	k2, k3, k4, v1, v3	SE: Practicum Zouten	•	•	e2	s	o/g	100	•	•
III	k1, k2, k3, k5, k9, k7, k8, k9, k10, v1, v2	Repetitie: Hoofdstuk 6 t/m 9	•	•		s	o	50	•	
		SE: Hoofdstuk 6 t/m 9			f1	s	o	100	•	
	k2, k3, k4, k6, v2, v3	SE: Practicum Titratie	•	•	f2	s	o/g	100	•	•
		Rapportcijfer scheikunde			fR					
		Examentraining								
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
		Bijna alle onderdelen die in de les zijn behandeld, de docent legt dit in de les uit.								

ITTL (Informatietechnologie)

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische
I	IT/1, IT/2	Portfolio	•						•
	IT/1	Oriëntatie op leren en werken	•	d1	d	o/g	50	•	•
	IT/2, IT/3, IT/4, IT/5	SE: combinatie-toets algemene IT-kennis I en II	•	d2	d	o/g	100	•	•
II	IT/2, IT/4, IT/5, IT/6, IT/7	Project: IT-design Project: IT-ontwerpen	•	e1				•	•
	IT/1, IT/2	Portfolio	•						•
III	IT/2	Projectmatige praktijkopdracht over de gehele stof	•	f1	d	o			•
		Rapportcijfer ITTL	•	fR					

tekenen

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	verplicht CSE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische opdr./handelingdL
IV	k1-k7	Beeldend werk 1: praktische opdracht (werkproces)	•	•	d1					•
	k1-k7	Beeldend werk 2; praktische opdracht (beeldend product)	•	•	d1					•
	k1-k3, v2	Theorie: SO's	•	•						
	k1-k3, v2	SE: theorie H3 – Kunst kijken deel 1+2	•	•	d3	s	o	50	•	
	k1-k3, v2	SE: theorie Kunstgeschiedenis H4 (tot 1750) + H5 (1750-1900)	•	•	d2	s	o	50	•	
V	k1-k7	Beeldend werk 3: praktische opdracht (werkproces)	•	•	e1					•
	k1-k7	Beeldend werk 4; praktische opdracht (beeldend product)	•	•	e1					
	k1-k3, v2	Theorie: SO's	•	•						
	k1-k3, v2	SE: theorie Kunstgeschiedenis H6 (1900-1950) + H7 (1950-nu)	•	•	e2	s	o	50	•	
VI		CPE ¹								
		Rapportcijfer tekenen			fR					
		Examentraining								
CSE		CENTRAAL EXAMEN								
		Kunstbeschouwing								

¹ CPE: Centraal Praktisch Examen.

Lichamelijke Opvoeding (LO) - 1

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische opd./handelingdl
IV	k7	Atletiek 1 ¹	•					•	
	k4	Balspelen 1 ¹	•					•	
	k1	Deelname sportdag (moment wordt nader bepaald)	•					•	
	k9	Thema balanceren en jongleren	•					•	
		Totaalresultaat dossieronderdelen periode 1		•	d1				•
V	k2, k7	Atletiek 2 ¹	•					•	
	k3	Balspelen 2 ¹	•					•	
	k2, k5	Turnen 1 ¹	•					•	
	k6, k8	Dansen/Zelfverdediging	•					•	
		Totaalresultaat dossieronderdelen periode 2		•	e1				•

¹ Programma wordt door de docent ingevuld

Lichamelijke Opvoeding (LO) - 2

periode	code(s)	inhoud (vierde klas mavo)	verplicht SE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	soort werk ¹	weging	herkansings- mogelijkheid	praktische handelingen	
IV	k7	Atletiek - verspringen	•					p	2	•	•	
	k4, k10	Balsporten – softbal	•					p	2	•	•	
	k4	Trefbal	•					p	2	•	•	
	k2, k3	SE: Spelregelkennis	•	a1	s	o	50	t		•		
		Totaalresultaat praktijkonderdelen periode 1	•	a2								•
V	k6	Bewegen en muziek	•					p	2	•	•	
	k5	Turnen – 2 onderdelen	•					p	2	•	•	
	k8	Zelfverdediging	•					p	2	•	•	
	k9	Actuele bewegingsactiviteit	•					p	2	•	•	
	k1	Sportoriëntatie/fitness	•					p	2	•	•	
		Totaalresultaat praktijkonderdelen periode 2	•	b1								•
VI	k4, k10	Balsporten – flag football/rugby	•					p	1	•	•	
		Sportdag	•								•	
	k2, k7, k10	Duurloop	•					p	2	•	•	
	k10	Organiseren / leiden ²	•	c3				t/p	1		•	
	k12	Stage in de praktijk	•	c4	s					•	•	
	k11	SE: Schema's maken	•	c1	s	o	50	t	1	•		
		Totaalresultaat praktijkonderdelen periode 3 + Sportfolio	•	c2								•
		Rapportcijfer LO2		cR								

¹ p staat voor praktisch werk, t staat voor theoretisch werk.

² Komt gedurende het hele schooljaar aan bod, wordt in periode vier afgesloten met een cijfer.

Loopbaan, Oriëntatie en Beroepsbegeleiding (LOB)

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	praktische opdr./handelingd
I	n.v.t.	Sollicitatietraining	•	•	m	•
	n.v.t.	Gesprek mentor of decaan	•	•	m	•
	n.v.t.	Gebruik maken van portfolio	•	•	s	•
	n.v.t.	Maken opdracht 1 t/m 4	•	•	s	•
	n.v.t.	Bezoek voorlichtingsavond Beroep en Opleiding na het VMBO (op school)	•	•		•
	n.v.t.	Verslag voorlichtingsavond Beroep en Opleiding na het VMBO	•	•	s	•
	n.v.t.	Loopbaangesprek met mentor	•	•	m	•
		Afronding periode 1	•	d1		•
II	n.v.t.	(Profiel)stage	•	•		•
	n.v.t.	Verslag (profiel)stage inleveren en toevoegen aan portfolio	•	•	s	•
	n.v.t.	Verslag bezoek voorlichtingsdag/avond vervolgopleiding: toevoegen aan dossier	•	•	s	•
	n.v.t.	Verslag meeloop-dag ROC en toevoegen aan portfolio	•	•	s	•
	n.v.t.	Loopbaangesprek met mentor	•	•	m	•
	n.v.t.	Eindopdracht: werken aan portfolio LOB	•	•	s/m	•
		Afronding periode 2	•	e1		•
III	n.v.t.	Eindopdracht: portfolio LOB inleveren en presenteren	•	•	s/m	•
	n.v.t.	Aangemeld zijn bij ten minste twee vervolgopleidingen (uiterlijk 31 maart)	•	•	s	•
		Afronding periode 3		f1		•

Cultureel Kunstzinnige Vorming (CKV)¹

periode	code(s)	Inhoud (samen met derde klas mavo)	verplicht SE	examendossier	schriftelijk/ mondeling/ praktisch	praktische opd./handelingdl	Herkansings- modelijkheid
	k1	Kunst autobiografie	•	a1	s/p	•	•
	k1	Oriëntatie omgeving	•	a2	s/p	•	•
	k4	Kunstdisciplines	•	a3	s/p	•	•
	k3	Verslag culturele activiteit 1	•	a4	s/p	•	•
	k3	Verslag culturele activiteit 2	•	a5	s/p	•	•
	k1	Kunstdisciplines	•	a6	s/p	•	•
	k3	Verslag culturele activiteit 3	•	b1	s/p	•	•
	k3	Verslag culturele activiteit 4	•	b2	s/p	•	•
	k3	Eigen productie	•	b3	s/p	•	•
	k3	Vier dimensies	•	c1	s/p	•	•
	k4	Eindpresentatie	•	c2	s/p/m	•	•
		Alle examencodes samen = Kunstdossier					

¹ De beoordeling van het vak CKV gebeurt door middel van een O, V of G.

maatschappijleer

periode	code(s)	inhoud (vierde klas)	verplicht SE	examendossier	schriftelijk/ mondeling	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid	praktische opd./handelingdl
I	k4 + k5	Schriftelijke overhoring begrippen	•		s	o/g	20		
	k3 + k4 + k5	Betoog	•		s	o			•
	k4 + k5 + k7	Onderzoek sociale ongelijkheid	•		s	o			•
	k4 + k5 + k7	SE: Sociale ongelijkheid	•	d1	s	o/g	100	•	
II	k6	Schriftelijke overhoring begrippen	•		s	o/g	20		
	k6	Excursie bestuurlijk orgaan + verslaglegging	•		s	o/g			•
	k6	SE: Politiek en rechtstaat	•	e1	s	o/g	100	•	
III	k7	Schriftelijke overhoring begrippen	•		s	o/g	20		
	k3	Mediaopdracht	•	f2 ¹	s	o/g			•
	k7	SE: Criminaliteit en seksualiteit	•	f1 ²	s/m	o/g	50	•	
		Rapportcijfer maatschappijleer		fR					

¹ Het cijfer f2 is een beoordeling O, V of G.

² f1 bestaat uit 2 onderdelen, een schriftelijk en mondeling onderdeel

Rekenen 4^e leerjaar (alleen voor leerlingen zonder wiskunde)

periode	niveau	Inhoud / domein	verplicht SE	digitaal	open/gesloten	tijdsduur (min.)	herkansings- mogelijkheid
III	2F	<ul style="list-style-type: none"> - Getallen - Verhoudingen - Meten en meetkunde - Verbanden 	•	•	o/g	60	•

Toelichting op dit PTA

Algemene toelichting

---

1. Herkansing

Indien in de kolom herkansingsmogelijkheid een sterretje staat, dan wordt het betreffende schoolexamen nogmaals aangeboden. Er is per periode één herkansing mogelijk voor alle gemaakte SE's in die periode.

2. Praktisch werk/handelingsdeel: leesdossier, fictiedossier, luisterdossier etc. (zie ook de vakspecifieke toelichting)

Het praktische werk en/of handelingsdeel(delen) moeten naar behoren zijn uitgevoerd. (zie examenreglement). De inhoud en beoordelingskenmerken worden door de docent in de opdracht vermeld.

3. Berekening cijfer SE dossier

Zie hiervoor de vakspecifieke toelichtingen.

4. Berekening cijfer diploma

Het diplomacijfer (afgerond op een heel cijfer) wordt op volgende manier berekend: (SE (Schoolexamen) + CSE (Centraal Schriftelijk Eindexamen)) : 2

5. Berekening CSE tekenen

Het cijfer voor het eindexamen tekenen wordt op de volgende manier berekend:

$$A = \frac{\text{CPE (Centraal praktisch Examen)} + \text{CSE (Centraal Schriftelijke Examen)}}{2}$$

$$\text{Cijfer} = \frac{A + \text{SE (Schoolexamen)}}{2}$$

6. Praktische opdracht

Praktische opdrachten zijn in eerste instantie bedoeld om vaardigheden te toetsen. Het gaat naast het eindresultaat ook om het proces waarin vaak vaardigheden naast elkaar worden gebruikt. Je moet je activiteiten vastleggen. Daardoor is voor de docent duidelijk is wat er op welke manier is gedaan, zodat hij het werk kan beoordelen. De eindresultaten moet je presenteren. De wijze waarop deze prestaties worden vormgegeven kan per vak verschillen. De praktische opdracht vindt (in de regel) plaats aan het einde van het derde leerjaar. Voor een omschrijving van de praktische opdracht: zie de vakspecifieke toelichtingen.

Vakspecifieke toelichtingen

Toelichting Nederlands

1. Praktisch werk/handelingsdeel: fictiedossier

Eisen aan de inhoud van het fictiedossier:

- In leerjaar 3 worden **vijf** verslagen gemaakt.
- In leerjaar 4 worden **vier** verslagen gemaakt.

Van de **negen** verslagen mogen:

- Maximaal twee verslagen gaan over een Nederlandse film. Dit hoeft geen verfilming van een boek te zijn.
- Maximaal drie van de te lezen boeken mogen jeugdliteratuur zijn.
- De boeken mogen een vertaling zijn. Overleg altijd met je docent!
- Het is toegestaan eenmaal twee boeken van dezelfde auteur te lezen.
- Alle boeken moeten van erkende literaire kwaliteit zijn. In geval van twijfel, overleg met je docent.
- Alle verslagen worden gemaakt in de les. Per periode worden hiervoor data afgesproken.
- Een leerling die een leerjaar over doet, dient andere boeken te lezen dan in het jaar ervoor.

2. Berekening cijfer SE-dossier Nederlands

Het cijfer voor het schoolexamendossier komt op de volgende manier tot stand:

$$\text{Cijfer SE} = (d1 + e1 + e2 + f1 + f2 + fR) : 6$$

Toelichting Engels

1. Berekening cijfer SE-dossier Engels

Het cijfer voor het schoolexamendossier komt op de volgende manier tot stand:

$$\text{Cijfer SE} = (d1 + e1 + e2 + f1 + f2 + f3 + fR) : 7$$

2. Berekening rapportcijfer Engels

Alle behaalde SE-cijfers voor het vak Engels tellen als 2x tellend cijfer mee voor het rapport.

Toelichting Frans

1. Berekening rapportcijfer Frans

Bij de berekening van het rapportcijfer Frans geldt het volgende:

- Groot werk (repetitie): repetities/leestoetsen/kijk-luistertoetsen

2. Berekening cijfer SE-dossier Frans

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

Cijfer SE = $(d1 + e1 + f1 + f2 + f3 + f4 + fR) : 7$

Toelichting aardrijkskunde

1. Berekening cijfer SE-dossier aardrijkskunde

Het SE-cijfer wordt als volgt berekend:

het cijfer van de casus(2x) + het SE-cijfer(3x) : 5

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

Cijfer SE = $(e1 + e2 + e3 + f1 + f2 + fR) : 6$

Toelichting geschiedenis

1. Berekening cijfer SE-dossier geschiedenis

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

Cijfer SE= $d1 + e1 + e3 + (2x f1) + (2x f2) + f3 + fR : 9$

A: cijfer SE x 0,9

B: gemiddelde cijfer praktische opdrachten (d2 en e2) x 0,1

Cijfer SE = A + B

Toelichting economie

1. Berekening cijfer SE-dossier economie

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

Cijfer SE = $(d1 + e1 + e2 + f1 + fR) : 5$

A: cijfer SE x 0,9

B: cijfer praktische opdracht(en) x 0,1

Cijfer SE = A + B

2. Praktisch werk

a. Profielwerkstuk economie

Het profielwerkstuk wordt afgenomen in het derde leerjaar en is gekoppeld aan het maken en uitvoeren van een ondernemingsplan. Zie het examenreglement voor de beoordeling van het werkstuk.

b. Praktische Opdracht

De praktische opdracht is een groepsopdracht waarbij theoretische kennis gecombineerd moet worden met praktische kennis. De praktische opdracht vindt (in de regel) plaats in de projectweek aan het einde van het derde leerjaar en wordt in deze week ook afgesloten met een beoordeling.

Toelichting maatschappijleer

1. Berekening cijfer SE-dossier maatschappijleer

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

Cijfer SE = $(d1 + e1 + f1 + fR) : 4$

2. Praktisch werk

De media-opdracht (c2) is een handelingsdeel en moet met minimaal een voldoende zijn afgesloten.

Toelichting wiskunde

1. Berekening cijfer SE-dossier wiskunde

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

$$\text{Cijfer SE} = (d1 + e1 + e2 + f1 + fR) : 5$$

Toelichting biologie

1. Berekening cijfer SE-dossier biologie

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

$$\text{Cijfer SE} = (d1 + e1 + e3 + f1 + fR) : 5$$

De praktische opdrachten (d2+e2) tellen als volgt mee:

A: cijfer SE x 0,8

B: gemiddelde praktische opdracht(en) x 0,2

$$\text{Cijfer SE} = A + B$$

2. Berekening rapportcijfer

Repetities, SE's en PO's tellen 3x, overige toetsen tellen 2x.

Toelichting nask-1 (natuurkunde)

1. Berekening cijfer SE-dossier nask-1

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

$$\text{Cijfer SE} = (2xd1) + d2 + d3 + (2xe1) + e2 + (2xf1) + fR : 10$$

2. Praktisch werk

a. Profielwerkstuk techniek

Het profielwerkstuk wordt afgenomen in het derde leerjaar en is gekoppeld aan het maken en uitvoeren van een technisch ondernemingsplan. Zie het examenreglement voor de beoordeling van het profielwerkstuk.

b. Praktische Opdracht

De praktische opdracht is een groepsopdracht waarbij theoretische kennis gecombineerd moet worden met praktische kennis. De praktische opdracht vindt (in de regel) plaats in de projectweek aan het einde van het derde leerjaar en wordt in deze week ook afgesloten met een beoordeling.

Toelichting nask-2 (scheikunde)

1. Berekening cijfer SE-dossier nask-2

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

$$\text{Cijfer SE} = d1 + d2 + e1 + e2 + f1 + f2 + fR : 7$$

Toelichting ITTL (Informatietechnologie)

1. Berekening rapportcijfer ITTL

Bij de berekening van het rapportcijfer ITTL wordt er uitgegaan van drie soorten cijfers:

- Het gemiddelde van klein werk;
- Het gemiddelde van middelgroot werk, cursussen;
- Het gemiddelde van groot werk, projecten/SE's.

3. Berekening cijfer SE-dossier ITTL

Cijfer SE = $(d1 + (2 \times d2) + (2 \times e1) + (2 \times f1) + fR) : 8$

Toelichting tekenen

1. Berekening rapportcijfer tekenen

Bij de berekening van het rapportcijfer tekenen wordt er uitgegaan van drie soorten cijfers:

- Theorie (repetities en toetsen) – telt 3x
- Praktisch werk (alle praktische opdrachten) – telt 3x
- SO's – telt 1x

2. Berekening cijfer SE-dossier tekenen

Het cijfer voor het schoolexamendossier wordt op de volgende manier berekend:

Cijfer SE =

$$\frac{\text{gemiddelde Praktisch werk} \quad (d1 + e1) + \text{gemiddelde Theorie} \quad (d2 + d3 + e2 + fR)}{2}$$

Toelichting CKV

1. Afronden CKV

CKV dient in de regel aan het einde van het derde leerjaar te zijn afgerond. Echter voor zij-instromers is er gelegenheid om het vak af te sluiten tot eind maart van het vierde leerjaar.

Toelichting Lichamelijke Opvoeding 1

1. Afronden Lichamelijke Opvoeding

Lichamelijke opvoeding dient uiterlijk twee weken voor de start van het CSE in het vierde leerjaar te zijn afgerond.

Toelichting Lichamelijke Opvoeding 2

1. Berekening van het SE-cijfer:

SE cijfer is $d1+(2 \times d2)+(2 \times e1) + f1+(2 \times f2)+f3+f4+fR$: 11

2. Berekening van het SE-cijfer fR:

Voor de berekening van de rapportcijfers geldt het volgende:

Alle onderdelen die worden afgesloten worden becijferd; sportonderdelen tellen 2x mee en schoolexamens 1x.

3. Handelingsdelen:

Alle handelingsdelen moeten met een voldoende resultaat worden afgesloten.

Toelichting LOB

1. Afronden LOB

Het dossier voor LOB dient uiterlijk drie weken voor de start van het CSE in het vierde leerjaar te zijn afgerond.